

Урманець Н. М.

група мСОАМ-11

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Клименко А. О.

ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ КУЛЬТУРИ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Іноземна мова виступає важливим інструментом взаємопізнання представників різних народів світу, дає можливість для ведення якісного міжкультурного діалогу. Саме тому навчання майбутніх учителів англійської мови повинне передбачати не лише вивчення вербального коду мови, а й ознайомлення із ціннісними уявленнями, які визначають норми поведінки та безпосередньо впливають на процес комунікації. Виникає необхідність занурення студентів у цінності культури мови, яка вивчається.

Цінності є важливим компонентом культури, який формує особистість. Представники тієї чи іншої культури володіють певним набором цінностей, які впливають на її поведінку. Г. Хофстеде [4], відомий дослідник психології міжкультурної психології, зазначав, що: “Культура – це колективне програмування людського розуму, що відрізняє членів однієї групи від іншої”. Відтак відмінності, які існують можуть стати причиною для міжкультурних непорозумінь. Знання відмінних рис допомагає виховувати повагу та толерантне ставлення до представників різноманітних культур. Тобто, немає кращої культури чи гіршої, проте цінності, які формуються у представників різних народів, відрізняються.

Гірт Хофстеде в результаті проведеного ним великого дослідження наприкінці 70-х років XX століття визначив критерії, які можуть описувати національні культури. Він пропонує шість напрямків виділення особливостей (dimensions of culture), які проявляються в різних культурах та за якими можна їх класифікувати [2]:

- 1) дистанція влади (Power distance);
- 2) взаємовідносини індивіда та спільноти людей (Individualism versus Collectivism);
- 3) ціннісні доміанти (Masculinity versus Femininity);
- 4) уникнення невизначеності (Uncertainty Avoidance);
- 5) часова орієнтація (Long Term versus Short Term Orientation);
- 6) потурання своїм бажанням (Indulgence versus Restraint).

В теорії культурних вимірів Г. Хофстеде, вищезгадані критерії виступають у різних комбінаціях між собою, що і відображає ментальність культури, яка вивчається.

Е. Т. Холл [3], американський дослідник міжкультурного спілкування також досліджував відмінні риси у поведінці, зумовлені базовими категоріями культури. Він виділив наступні параметри вимірювання культур (culture dimensions): контекст спілкування (висококонтекстні – низькоконтекстні (high and low context)), ставлення до простору (дистантні – контактні) і ставлення до часу (монохронні – поліхронні (monochronic versus polychronic)).

Аналіз культурних вимірів, розроблених різними науковцями, вказує на наявність подібних критеріїв виміру культурних якостей (індивідуалізм, колективізм, ставлення до часу, простору тощо) і дає можливість визначати відмінності, які впливають на якість глобального діалогу. Міжкультурна комунікація наповнена словами, смислами, діями, які відрізняються та можуть залишатися незрозумілими для її учасників. Лише знання певних алгоритмів, розуміння та поваги до відмінностей, які існують, можуть забезпечувати ефективне сприйняття представника іншої культури.

Майбутні вчителі англійської мови повинні вивчати мову крізь призму культури задля подальшого налагодження міжкультурних зв'язків в умовах глобалізації – лише у такому випадку вони зможуть підготовлювати учнів до міжкультурного діалогу, в якому немає місця для упереджень, хибних суджень та стереотипів.

Пізнання цінностей культури студентами може бути цікавим процесом завдяки використанню автентичних матеріалів. І. Гладка [1] звертає увагу на те, що використання автентичних матеріалів на практичних заняттях є особливо актуальним і полягає у їх функціональності. Студенти отримують можливість отримання знання про культурні, мовні традиції країни без додаткового натиску, так як цьому сприяє високий рівень мотивації та зацікавленості здобувачів освіти.

Таким чином, можна дійти до висновку, що автентичні матеріали мотивують студентів та створюють атмосферу інтеграції в іншомовну культуру. Автентичні матеріали можуть бути, як усними, так і письмовими, виконувати різні функції та відображати різні сфери життя. Основною перевагою їх застосування є те, що вони відображають мовну картину тієї, чи іншої культури, є втіленням культурних цінностей у практичному вимірі, демонструють їх вплив на щоденні ситуації.

Отже, вивчення іноземної мови повинне включати в себе пізнання цінностей культури цієї мови. Студенти факультету іноземних мов, як майбутні вчителі англійської мови, мають володіти арсеналом знань про вербальні та невербальні норми міжкультурного спілкування. Лише вивчення мови крізь призму культури, яка відображається першочергово у цінностях носія, може забезпечувати якість глобального діалогу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гладка, І. А., В. Л. Романюк, and Т. В. Гончарова. Сучасні технології роботи з автентичними навчальними матеріалами на практичних заняттях з англійської мови. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Вип. 150, 2021. С. 77-84. URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/35300/Hladka_77-84.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Geert Hofstede Country Comparison Tool: Compare countries. Hofstede Insights, 2022. Retrieved from <https://www.hofstede-insights.com/>
3. Hall E. T., Hall M. R. Hidden Differences: Doing business with the Japanese. Garden City, New York: Anchor Press/Doubleday, 1987. 172 p. Retrieved from https://e-edu.nbu.bg/pluginfile.php/770582/mod_resource/content/1/Edward%20and%20Mildred%20Hall%20-%20Hidden%20Differences%201990.pdf
4. Hofstede, G. Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. Online Readings in Psychology and Culture, Unit 2. 2011. 26 p. Retrieved from <http://scholarworks.gvsu.edu/orpc/vol2/iss1/8>

Феср Г. М.

3 курс, с/о «Експеримент», факультет іноземної філології
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Андрусак І. В.

SCAFFOLDING: EXTENDING THE METAPHOR TO EFL CLASSROOM

The metaphor of scaffolding has generated a great appeal among educators and researchers. A large and growing body of literature has investigated the notion of scaffolding which is considered to be a powerful tool to employ in the classroom. The educators' considerable appeal may be accounted for by the fact that 'scaffolding' "offers what is lacking in much literature on education – an effective conceptual metaphor for the quality of teacher intervention in learning" [2, p. 127].

The **topicality** of the research into scaffolding in the EFL classroom is stipulated by several factors: the advent of learner-centred teaching and the re-interpretation of teacher and learner roles in language instruction, its heavy focus on the learner's potential development and on the development of learner autonomy; and transition to online or hybrid learning due to the Covid-19 pandemic, which typically involves the physical separation of teacher and learners.